

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 8

Ämne: Historia

Tema: Krigets utbrott

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

De två världskrigen, deras orsaker och konsekvenser.

Tolkning av historiska källor från tiden för de två världskrigen och granskning utifrån källkritiska kriterier.

Europeisk nationalism, imperialism och framväxten av olika former av demokrati och diktatur.

Historiska perspektiv och sambanden mellan olika länders politik och ekonomi under 1900-talet.

Betygskriterium (E)

Betygskriterium (E)

Eleven visar grundläggande kunskaper om händelser och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp.

Eleven beskriver orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och av människors handlingar i det förflutna.

Eleven ställer frågor till historiska källor och ger exempel på vad källorna kan berätta om det förflutna.

[Lgr22, Historia, Åk. 7-9]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Första världskrigets orsaker (15 min)

- Diskutera orsakerna till Första världskriget.
- Presentera begrepp som nationalism, imperialism och militära allianser.
- I grupper, diskutera hur dessa faktorer kan ha påverkat de länder som deltog i kriget.

2. Källhands-on aktivitet (15 min)

- Ge eleverna utdrag ur olika historiska dokument och artiklar.
- Låt dem identifiera och diskutera perspektiv utifrån dessa källor.
- Ställ frågor som "Hur påverkar källans ursprung vår förståelse av kriget?".

3. Gruppdiskussion (10 min)

- Diskutera i grupper om vad det betydde för människor på olika nivåer (soldater, civila, regeringar).
- Reflektera över hur krigets utbrott förändrade samhällen i Europa.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Samla ihop och sammanfatta klassdiskussionerna.
- Låt eleverna skriva ner sina tankar om hur man lär sig från historiens misstag.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen:

- **Nationalism:** En djupare förståelse av hur nationella känslor och identiteter bidrog till spänningar mellan länder.
- **Imperialism:** Hur konkurrensen om kolonier och resurser gjorde att länder kom i konflikt med varandra.
- **Allianser:** Förståelse för hur olika militärallianser (som Triple Alliance och Triple Entente) påverkade krigets utbrott.
- **Markanta händelser:** Genomgång av viktigt källmaterial relaterat till utbrottet av kriget, inklusive svarta dagen (28 juni 1914).
- **Sociala och kulturella konsekvenser:** Hur kriget förändrade liv för vanliga människor och hur det påverkade kvinnor och arbetarklassen.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Nationalism	En ideologi som främjar en nationell identitet och suveränitet.	Från latin "natio" (folk).
Imperialism	Politik där ett land utökar sin makt genom att erövra andra länder.	Från latin "imperium" (härskande).
Allians	En överenskommelse mellan länder för att stödja varandra, speciellt i krig.	Från latin "alligare" (binda samman).

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan nationalism ses som både en enande och splittrande kraft i historien?
- B. Vilka andra faktorer kan ha bidragit till att kriget bröt ut förutom de som nämnts?
- C. Hur kan vi använda historien för att förstå dagens fortsatta konflikter mellan nationer?

Aktivitet

Låt eleverna i grupper skapa en tidslinje som illustrerar de viktigaste händelserna som ledde fram till Första världskriget. De kan inkludera konventionella och otraditionella källor, såsom diagram, bilder eller korta beskrivningar av varje händelse. Presentera tidslinjen för klassen, vilket ger en visuell och interaktiv överblick över orsakerna till kriget.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad var en av de avgörande händelserna som ledde till kriget?	Skottet i Sarajevo.
2. Nämn två av de länder som var med i Triple Alliance.	Tyskland och Österrike-Ungern.
3. Hur påverkades civila av kriget?	Genom rationering och krigets påtryckningar.
4. Vad är imperialism?	Utnyttjandet av länder för resurser.
5. Hur kan nationalism leda till konflikter?	Ökar spänning mellan folk och nationer.
6. Vilken roll spelade allianser i kriget?	De förde in flera länder i konflikten.
7. Beskriv kort vad källkritik innebär.	Att värdera källors tillförlitlighet.
8. Vilka konsekvenser fick kriget för Europa?	Politisk omstrukturering och ekonomisk påverkan.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats (1-2 A4-sidor) där de diskuterar en av orsakerna till Första världskriget, använda minst två olika källor med källkritiska reflektioner på dessa.

Citat

“Historien är våra lärdomars mest effektiva lärare.” – Karl Marx, 1867. Detta citat belyser vikten av att lära sig av det förflutna för att forma bättre framtider. Det knyter an till lektionens syfte att förstå orsakerna till kriget för att undvika framtida konflikter.

Tags: [Lektion](#)